

Teaching Guide						
Identifying Data				2016/17		
Subject (*)	Literatura e Medios de Comunicación		Code	613584109		
Study programme	Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade (plan 2016)					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Official Master's Degree	1st four-month period	First	Obligatoria	3		
Language	Galician					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Galego-Portugués, Francés e Lingüística					
Coordinador	Vizcaíno Fernandez, Carlos Caetano	E-mail	carlos.vizcaino@udc.es			
Lecturers	Vizcaíno Fernandez, Carlos Caetano	E-mail	carlos.vizcaino@udc.es			
Web						
General description	O discurso literario e os medios de comunicación: prensa, radio, televisión, internet. Interseccións entre literatura e medios de comunicación. Xéneros discursivos nos medios de comunicación. A literatura na sociedade dixital					

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	Integrar os estudos literarios nun contexto cultural mais extenso que trascenda os límites dunha soa lingua e/ou nación, atendendo á diversidade cultural
A2	Ampliar o concepto de literatura, a través da súa relación coas TICS, os medios de comunicación, o cine, as artes, no marco da diversidade cultural
A3	Ser capaz de realizar aportacións creativas e orixinais no estudo comparatista dos textos literarios, dos productos artísticos e das realidades culturais
A5	Adquirir as habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación
A9	Aplicar as técnicas de análise cultural respetando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos
A12	Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais
A14	Adquirir a capacidade de xestionar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais
B4	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións(TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida
B5	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver problemas cos que deben enfrentarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
B10	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C1	Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva
C5	Integrar coñecementos de campos de estudos diversos
C6	Aplicar coñecementos e habilidades na resolución de problemas en entornos novos o non familiares en contextos interdisciplinares
C7	Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador
C9	Desenvolver habilidades de xestión da información para propósitos académicos e de investigación

Learning outcomes	
Learning outcomes	Study programme competences / results

Coñecer a tipoloxía de espazos reservados polos medios de comunicación ao campo literario e as relacións do poder mediático coa literatura, con especial atención ás sociedades con concorrencia de sistemas literarios.	AC1 AC2	BJ3 BJ5	CC5
Coñecer e manexar as ferramentas de recusos de investigación deste campo, así como os principais focos de información e de reflexión teórica relativas aos estudos das relacións entre a literatura e as producións espectaculares e saber integrar as achegas dos principais grupos investigadores do ámbito académico	AC2 AR3		CC5
Concibir e desenvolver un pequeno traballo individual de pesquisa, rigoroso e orixinal, en que se analise de maneira especializada ora as tensións centro-periferias do sistema literario que se producen nos "media", ora os novos modelos repertoriais que se someten a sanción desde os medios de comunicación alternativos.	AC3 AC9	BJ3 BJ7	CC1 CR3
Traballar en pequenos grupos para seleccionar e comentar exemplos significativos de literatura hipertextual ou da relación das culturas minorizadas do noso contorno coa internet.	AC2 AC5 AR1 AR3	BJ1 BJ5	CC6
Traballar de forma autónoma con iniciativa tendo en conta a importancia da aprendizaxe ao longo de toda a vida.		BJ2 BJ4	CR1

Contents

Topic	Sub-topic
1. Poder mediático e literatura	1.1. Espazos literarios nos medios de comunicación 1.2. Media e crítica literaria: a canonización nos medios 1.3. Heteronomía mediática do campo literario? 1.4. Os medios de comunicación en sociedades de concorrencia de sistemas literarios
2. Literatura e cibercultura	2.1. As culturas minorizadas e a rede: o caso da literatura 2.2. Materialidades e modelos repertoriais novos: tensións centro-periferias no sistema literario 2.3. Literatura dixitalizada e literatura dixital. Do texto ao hipertexto: estruturas narrativas postmedia 2.4. Transculturación e suprasistema literario: a república mundial das letras 2.5. Ciberliteratura: análise de exemplos

Planning

Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student's personal work hours	Total hours
Supervised projects	A3 A14 A9 A12 B10 C1 C7 C5 C6 C9	0	26	26
Events academic / information	A1 B5 B7 B8 C5	0	3	3
Directed discussion	A9 B4 B5 B6 B10 C7 C5 C9	10	5	15
Oral presentation	B4 C1 C7	5	2	7
Workbook	A1 A2 A5 B7 C9 C1	0	22	22
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description

Supervised projects	O alumnado realizará dous traballos tuteados breves. O primeiro, individual, consistirá nunha investigación orixinal, rigorosa e de extensión limitada, ben das tensións que teñen lugar nos "media" entre o centro e as periferias do sistema literario, ben dos novos modelos repertoriais que se someten a sanción desde os medios de comunicación alternativos. O segundo, realizado en pequenos grupos, consistirá na selección e comentario de exemplos significativos de literatura hipertextual ou da relación das culturas minorizadas do noso contorno coa internet. O primeiro traballo incorporarase a un espazo de traballo colaborativo on-line onde podrá ser retro-alimentado polos compañeiros. O segundo exporase oralmente en sesión presencial. Nas primeiras sesións serán determinadas tanto a data de comunicación do tema e ponderación co profesor e os compañeiros das estratexias de elaboración -no espazo de traballo colaborativo-, como a de incorporación a ese espazo virtual da versión definitiva. Tamén se combinará co alumnado as sesións presenciais destinadas á presentación oral do traballo grupal.
Events academic / information	Acompañarase, presencialmente ou através de ferramentas de comunicación asíncrona, eventos científicos e divulgativos relacionados cos contidos da materia.
Directed discussion	As sesións consistirán principalmente na realización de discusións dirixidas polo profesor en que o alumnado deberá participar activamente. Previamente, as/os estudiantes deberán preparar as discusións coa lectura dos artigos especializados indicados. Tamén se realizarán discusións dirixidas asíncronas, através do espazo de traballo colaborativo en liña.
Oral presentation	Destinaranse as sesións presenciais pertinentes á presentación oral dos traballos grupais tutelados, destinando uns minutos ás preguntas e retroalimentación dos mesmos por parte dos outros grupos.
Workbook	Será preciso realizar nos prazos determinados unha serie de lecturas básicas previas ás sesións, así como as necesarias para a elaboración dos traballos.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	Através destas metodoloxías avaliarase a evolución individual de cada alumno ou alumna, de maneira que en calquera momento se podan activar mecanismos compensatorios ou de consolidación de coñecementos ou destrezas.
Directed discussion	

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Supervised projects	A3 A14 A9 A12 B10 C1 C7 C5 C6 C9	O traballo individual breve representará o 30% da cualificación final. Terase en conta a ponderación co profesor e os compañeiros de tema e fontes (5%), que será recíproca, isto é escoitará o que se lle di da súa elección e el/ela mesmo/a ponderará ás dos compañeiros/as; a calidade do mesmo (20%) e a retroalimentación dos traballos dos compañeiros (5%). O traballo grupal representará o 20% da cualificación final.	50
Events academic / information	A1 B5 B7 B8 C5	A asistencia aos eventos programados será avaliada até ao 5% da cualificación final.	5
Directed discussion	A9 B4 B5 B6 B10 C7 C5 C9	A participación activa e con argumentos madurecidos e criativos nas discusións dirixidas presenciais ou asíncronas representará o 35% da cualificación final.	35
Oral presentation	B4 C1 C7	Serán avaliadas tanto a presentación oral do traballo tutelado (5%) como a participación retroalimentadora nos outros traballos (5%).	10

Assessment comments

Non será posibel a superación da materia sen a participación activa nas discusións dirixidas nin da presentación, dentro dos prazos, do traballo tutelado.

O alumnado de ensino semipresencial ou con dispensa académica deberá acompañar el curso através das ferramentas de comunicación asíncrona determinadas polo docente nos prazos específicos que se establecerán a tal efecto e que o profesor comunicará ao alumnado afectado no inicio do curso. Na segunda oportunidade (xullo) o alumnado será avaliado cos mesmos criterios e coas mesmas porcentaxes que na oportunidade anterior. No caso de non ter realizado durante o cuadrimestres alguna das actividades avaliábeis, abrirase un novo prazo para a súa presentación.

Sources of information

Basic	- Aarseth, E (2004). "La literatura ergódica", en Sánchez-Mesa (ed.) Literatura y cibercultura, 117-145. Madrid: Arco Libros - Cochón Otero e Rábade Villar (2004). "A crítica no campo literario. Teorías críticas e identidades emergentes", en Arturo Casas (coord.) Elementos de crítica literaria, 161-204. Vigo: Xerais - Cordal Fustes, X. (2002). "25 puntos sobre a actuación social da literatura galega", en A trabe de ouro 51, 85-94. . - Fernández Castillo, C. (2009). "La condición postmedia: nuevas posibilidades narrativas en la era digital", en Martínez Díaz e Navío Castellano (eds.) Literaturas de la (pos)modernidad, 163-178.. Madrid: Editorial Fragua - García Diniz, L. A. (2005). "Cibercultura e literatura: hipertexto e as novas arquitecturas textuais", en Alea. Estudos neolatinos vol. 7 no. 2. Rio de Janeiro - Gullón, G. (2008). "¿Es legítima la crítica literaria?", en Una venus mutilada. La crítica literaria en la España actual, 129-149. . Madrid: Biblioteca Nueva - Martel, F. (2014). Smart : Internet(s) : la investigación. Madrid: Taurus - Pajares Tosca, S. (1997). "Las posibilidades de la narrativa hipertextual", Espéculo nº 6 . - Rodríguez Reyes, C. (2005). Hipertexto y literatura en Red. El relato digital, los escribelectores y la Cibercultura, Revista TEXTOS de la CiberSociedad, 7 . - Poster, M. (2004). "La ciberdemocracia: Internet y la esfera pública", en Sánchez-Mesa (ed.) Literatura y cibercultura, 177-197. - Sapiro, Gisèle (2007). "Pour une approche sociologique des relations entre littérature et idéologie", Contextes, "L'idéologie en sociologie de la littérature (fev. 2007). - Werner, M. (1994). La place relative du champ littéraire dans les cultures nationales", en Espagne, Michel e Werner, Michael, eds., Philologiques III. Qu'est ce qu'une littérature nationale? Approches pour une théo. Paris: Éditions de la Maison de Sciences de l'Homme Recoméndase a consulta do blog "Teoría, práctica y enseñanza del hipertexto de ficción: El relato digital", de Jaime Alejandro Rodríguez Ruíz (Universidade Javeriana de Bogotá). Accesíbel en: http://www.javeriana.edu.co/relato_digital/r_digital/modelos/modelos_index.htm Recoméndase a consulta do blog "Teoría, práctica y enseñanza del hipertexto de ficción: El relato digital", de Jaime Alejandro Rodríguez Ruíz (Universidade Javeriana de Bogotá). Accesíbel en: http://www.javeriana.edu.co/relato_digital/r_digital/modelos/modelos_index.htm

Complementary	Aarseth, E. J. (1997). <i>Cibertext. Perspectives on Ergodic Literature</i> . Baltimore & London: The Johns Hopkins University Press Abuín González, A. (2006). <i>Escenarios del caos. Entre la hipertextualidad y la performance en la era electrónica</i> . Valencia: Tirant lo Blanch Aguirre Romero, J. M. (2005). "El fluído literario. Internet y la literatura", en <i>Espéculo. Revista de estudios literarios</i> . Universidad Complutense de Madrid nº. 51 (accesible en http://www.ucm.es/info/especulo/numero31/). Aguirre Romero, J. M. (). ?Literatura en Internet: ¿Qué encontramos en la WWW?" (accesible en: http://www.ucm.es/info/especulo/numero6/lite_www.htm). Borràs Castanyer (ed.) (2005). <i>Textualidades electrónicas. Nuevos escenarios para la literatura</i> . Barcelona: Editorial UOC Casanova, Pascale (2001). <i>La República mundial de las Letras</i> . Barcelona: Anagrama Figueroa, Antón (2002). "Literaturas minoritarias: autonomía e relaciones interliterarias", en <i>Anuario de estudios literarios galegos</i> , 2002, 55-67. Joyce, M. (1999). <i>Othermindedness</i> . Michigan: The University of Michigan Press Landow, George P. (2006). <i>Hypertext 3.0 : critical theory and new media in an Era of Globalization</i> . Baltimore : Johns Hopkins University Press Landow, Georg P. (comp.) (1997). <i>Teoría del hipertexto</i> . Barcelona: Paidós Mora, Vicente Luís (2009). "Letras sin imprenta. Ciberliteratura, blogs, narrativas cross-media", en Rico Manrique et alii (coord.) <i>Literatura y bellas artes</i> , 315-356. Moreno, I (2002). <i>Musas y nuevas tecnologías</i> . Barcelona: Paidós Moreno Hernández, C. (1998). <i>Literatura e hipertexto. De la cultura manuscrita a la cultura electrónica</i> . Madrid: UNED Pajares Tosca, S. (2004). <i>Literatura digital. El paradigma hipertextual</i> . Cáceres: Universidad de Extremadura Ródenas, Domingo (eds.) (2003). <i>La crítica literaria en la prensa</i> . Madrid: Marenstrum Ródenas de Moya, D (2009). "Literatura y periodismo", en Rico, Gracia e Bonet (eds.) <i>Literatura y Bellas Artes</i> , 261-287 . Madrid: Biblioteca Nueva Sánchez Mesa, D. (comp.) (2004). <i>Literatura y cibercultura</i> . Madrid: Arco Libros Sánchez Noriega, J. L. (2002). <i>Crítica de la seducción mediática. Comunicación y cultura de masas en la opulencia informativa</i> . Madrid: Editorial Tecnos Sontag, Susan ((1994) / (1996)). <i>Against interpretation / Contra la interpretación</i> . London: Vintage / Madrid: Santillana Vega, M. J. (ed.) (2003). <i>Literatura hipertextual y teoría literaria</i> . Madrid: Marenstrum Vilariño Picos, M. T. (2004). "Literatura e novas tecnoloxías", en Casas, A. (coord.) <i>Elementos de crítica literaria</i> , 615-650. Vigo: Xerais Vilariño Picos, M. T. (2004). "Literatura e novas tecnoloxías", en Arturo Casas (coord.) <i>Elementos de Crítica Literaria</i> , 615-650. Vigo: Xerais Vilariño Picos e Abuín González (comp.) (2006). <i>Teoría del hipertexto. La literatura en la era electrónica</i> . Madrid: Arco Libros Vouillamoz, N. (2000). <i>Literatura e hipermedia</i> . Montcada i Reixac: Paidós Ibérica Yellowlees Douglas, J. (1999). <i>The End of Books Or Books without End? Reading Interactive Narratives</i> . Michigan: University of Michigan Press

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.